

DİL
araştırmaları
uluslararası hakemli dergi

Sayı: 4 Bahar 2009

Ankara

Dil Araştırmaları/Language Studies

Uluslararası Hakemli Dergi
ISSN: 1307-7821
Sayı: 4 Bahar 2009

Sahibi/Owner

Avrasya Yazarlar Birliği adına
Yakup DELİÖMEROğLU

Yayın Yönetmeni/Editor

Prof. Dr. Ahmet B.ERCİLASUN

Yayın Yönetmen Yardımcısı/Vice-Editor

Doç. Dr. Ekrem ARIKOğLU

Misafir Editör/Guest Editor

Yrd. Doç. Dr. Figen GÜNER DİLER

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN • Prof. Dr. Leylâ KARAHAAN
Prof. Dr. İsmet CEMİLOğLU • Prof. Dr. Hülya KASAPOğLU ÇENGEL
Prof. Dr. Çetin PEKACAR • Prof. Dr. M. Fatih KİRİŐÇİOęLU
Doç. Dr. Ekrem ARIKOğLU • Doç. Dr. Zühâl YÜKSEL
Yrd. Doç. Dr. Ferhat TAMİR

Yazı Kurulu Başkanı/Chairman of Executive Board

Yrd. Doç. Dr. Figen GÜNER DİLEK

Yazı Kurulu/Executive Board

Yrd. Doç. Dr. Dilek ERGÖNENÇ AKBABA
Yrd. Doç. Dr. Yavuz KARTALLIOğLU • Dr. Habibe YAZICI ERSOY
Dr. V. Savaş YELOK • Dr. Feyzi ERSOY • Hakan AKÇA

Düzeltilme/Redaction

Yrd. Doç. Dr. Figen GÜNER DİLEK
Yrd. Doç. Dr. Yavuz KARTALLIOğLU • Dr. Fevzi ERSOY

İngilizce Danışmanı/English Language Consultant

Yrd. Doç. Dr. Cemal ÇAKIR

Web sayfası sorumluları/Web page designers

Erkan KARAGÖZ • B. Yavuz PEKACAR

Yönetim Merkezi/Management Center

İzmir 2 Caddesi No: 55/18 Kızılay/ANKARA

İletişim Bilgileri/Correspondence Address

Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve
Edebiyatları Bölümü Teknikokullar / ANKARA
Tel: +90 312 202 14 31/33/34
e-posta: dilarastirmalari@gmail.com
web sayfası: www.dilarastirmalari.com

Abonelik/Subscription

Fiyatı: 10 YTL

Yurt içi Yıllık Abone Bedeli: 20 YTL

T.C. Ziraat Bankası Başkent Şubesi – Şube Kodu:1683

Hesap No: 47095325-5001

Posta Çeki Hesabı: Avrasya Yazarlar Birliği No: 53 23 008

e-posta: kardeskalemler@gmail.com

Yayın Türü/Type of publication

6 aylık, yerel süreli

Tasarım/Design by

İbrahim Sağlam +90 532 460 96 41

Baskı/Printed by

Sistem Ofset Ağaç İşleri Sanayi Sitesi 521. Sk. 32-34 İvedik/ANKARA
Tel: +90 312 395 81 12

• Dil Araştırmaları, EBSCO Publishing tarafından taranmaktadır.

BU SAYININ HAKEMLERİ

Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN

Prof. Dr. Leylâ KARAHAN

Prof. Dr. F. Sema BARUTÇU ÖZÖNDER

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL

Prof. Dr. M. Fatih KİRİŐÇİOĐLU

Doç. Dr. Melek ERDEM

Doç. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ

Yrd. Doç. Dr. Figen GÜNER DİLEK

Yrd. Doç. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU

ÖĞr. Gör. Dr. Bülent GÜL

Dr. Feyzi ERSOY

Dil Araştırmaları'ndan,

Dil Araştırmaları'nın dördüncü sayısına ulaşmış bulunuyoruz. Dergimizin meslektaşlar arasında ilgi görmesi bize şevk veriyor. Bu ilginin devam etmesini diliyoruz. Dergiyi ulaştıramadığımız meslektaşlarımız lütfen bizimle temas kursunlar.

Bu sayıda yer alan "Kazakçaya Ait İlk Fonetik İzler" adlı makale, Dîvânü Lügati't-Türk, Codex Cumanicus ve Mısır Memlûk sahası sözlük ve gramerlerinde bugünkü Kazakçaya ait fonetik izlerin peşine düşüyor. Genel Kıpçak özellikleri arasında doğrudan Kazakçaya ait fonetik özelliklerin bulunup bulunmadığını araştırıyor. Leylâ Karahan'ın incelemesi Türk toponimisine yeni bir katkı olarak değerlendirilebilir. Tülay Çulha'nın Karayca "Sekirme Yoraları" hem seğirname araştırmaları hem de Karayca için önemli veriler barındırıyor. İş yeri adlarıyla ilgili saha araştırmasına dayanan yazı konuya yeni bir yaklaşımdır. "Hiç" kelimesiyle ilgili ortak çalışma da işlevsel bir yaklaşımı yansıtıyor. Şahru Pilten'in Türkmenceyle ilgili incelemesi, Türkmencedeki sıfat-fiilleri zaman çizgisindeki yerine oturtmasıyla önem taşıyor. Nihal Çalışkan'ın çalışması ise, dilde metafor yoluyla Cemil Meriç'in dünyasına girmeye çalışıyor. Seyfullah Türkmen de atasözü ve deyimlerde bulunan kişi adlarının kullanım sebepleri üzerinde duruyor.

Dergide yer alan üç çevirinin de meslektaşlarımızın dikkatini çekeceğini sanıyoruz. Her sayıda olduğu gibi bu sayıda da kitaplarla ilgili değerlendirme, tenkit ve tanıtımlar var. Hem dil çalışanlarının eserlerini değerlendirmek hem de alanımızda bir tenkit ortamı oluşturmak bakımından bu bölümün faydalı olduğuna inanıyoruz.

Dördüncü sayımızla sizlere yeniden merhaba diyoruz.

Ahmet B. Ercilasun

İçindekiler Contents

Sayı: 4
Bahar 2009

Makaleler/ Articles

Kazakçaya Ait İlk Fonetik İzler Ahmet B. Ercilasun	9-15
Türkçede Dinî Anlamlı Bazı Kişi Adlarını Ekle Değiştirme Geleneği Leylâ Karahan	17-24
“Hiç” in Yer Aldığı Yapılar ve Yüklendiği Anlamsal İşlevler Kerime Üstünova-Meral Akkök	25-35
Karayca Bir İnceleme: Sekirme Yoruları Tülay Çulha	37-55
İş Yeri Adlarında Eksiltili ve Ters Yapıların Kullanımı Mustafa Üstünova-Kerime Üstünova Hasene Aydın Gülnoz Çetinoğlu Berberoğlu Nilüfer Akgün-Meral Akkök	57-66
Türkmen Türkçesinde Tamamen İzafi Zamanlar Şahru Pilten	67-86
Metaforların İzinde Bir Yazarın Kavramlar Dünyasına Giriş: Cemil Meriç’in Bu Ülke’sinde Kitap Metaforları Nihal Çalışkan	87-100
Atasözü ve Deyimlerde Yaşayan Kişi Adları Seyfullah Türkmen	101-119
Proto Altay Halkı Üzengiyi Biliyor muydu? A. Róna-Tas (Çev. Feyzi Ersoy)	121-124
Rekonstrüksiyon Prensipleri Yu. V. Sheka (Çev. Mehman Musaoğlu)	125-134
Uluslararası Fonetik Alfabe-I Çev. Çetin Pekacar-Figen Güner Dilek	135-150

İçindekiler Contents

Sayı: 4
Bahar 2009

Değerlendirme ve Tanıtmalar/ Reviews

- Mine Kılıç, Kahramanmaraş Merkez Ağzı, 153-156
Kahramanmaraş 2008, 180 s,
ISBN 994452884-6
Tuncer Gülensoy
- Bilâl Aktan, Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi, 157-164
Gazi Kitabevi Yay., Ankara, 2009, 188 s.,
ISBN: 978-605-5804-19-0
Yavuz Kartallıoğlu
- Ceval Kaya, Uygur Harfli Rızvan 165-170
Şah İle Ruh-Afza Hikâyesi, Giriş, Tıpkıbasım,
Metin, Çeviri, Notlar ve Dizinler, Türk Dil Kurumu
Yayımları: 930, Ankara 2008, ss. 216, ISBN 978-975-16-2032-3
Ferruh Ağca
- Mehmet Vefa Nalbant, 171-173
Divanü Lugatî't-Türk Grameri-I İsim,
Bilgeoğuz Yay., İstanbul, 2008, 293 sayfa,
ISBN: 978-605-5965-21-1
Akartürk Karahan
- Etnik Tarihimize ve Dilimize 174-179
Yeni Bakış Açısı: G. Ş. Kazımov, Azerbaycan
Dilinin Tarihi: En Eski Dönemlerden
XIII. Yüzyıla Kadar, Bakı, 2003, 584 s.
ISBN 430-6020-2000-5-3
Cahid İsmayiloğlu
- Prof. Dr. Necati Demir-Arş. Gör. 180-181
Özkan Aydoğdu, Giresun İli ve Yöresi Ağzları:
Tarih-Dil İncelemesi-Metinler-Sözlük
(Editör, Yrd. Doç. Dr. Erdoğan Altınkaynak),
Giresun Valiliği Yayınları, Giresun 2009, 702 s.,
ISBN 978-605-378-026-7
Bahadır Güneş
- Erkin Emet, Doğu Türkistan 182-184
Uygur Ağzları, Türk Dil Kurumu
Yay.: 932, Ankara, 2008, 519 s., ISBN 978-975-16-2043-9
Aysun Demirez Güneri
- Doç. Dr. Erdoğan Boz: Türkiye Türkçesinde 185-187
+{A} Durum Biçimbirimi, Gazi Kitabevi,
Ankara 2007, XI-140 s., ISBN 978-9944-65-51-8
Hakan Akca
- Timur Kocaoğlu (In collaboration with Mykolas 188-191
Firkovičius (1924-2000), Karay, The Trakay Dialect,
Languages of the World/materials: 458, Lincom Europa, 2006,
242p. ISBN 3 89586 490 0.
Figen Güner Dilek
- Kaybettiklerimiz/ Obituary*
- Árpád Berta (1951-2008) 194-205
Nurettin Demir